

סגולה לשמחה

מהרה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שכנא מפראהבישט זיעונוכ"א

סגולת הצדיק משטפנשט זיע"א
אבי זי"ע [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט], **אמר:** מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר בליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור מומו, שידבר לפחות משולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.

שנה ב' ליל שישי פרשת בהר חשפ"ב

גליון 80

הנהגות ישרות * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

מעלת המתקת הדינים

לרחמים⁽¹⁾, ע"כ. ובדרך זו יש לומר שמאחר שבני ישראל בהיותם במצרים תיקנו את טומאת מצרים בשרשה והוציאו משם את ניצוצי הקדושה⁽²⁾ הדין הוא שיומתקו הדינים מעל בני ישראל והפורענות תהיה על מצרים. עקבי אברים, פ"ר וארא תשנ"ה

אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלקים (ויקרא כה לח).
אמר זקני הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זיע"א שהמתקת הדינים גדולה יותר, מאחר שהיא נעשית בשורש הדינים באופן שהם עצמם נהפכים

השלמות וציונות

בכתבי הרה"ק רבי יוסף הורוויצקי ז"ל כתב: שמעתי בבאיאן מהר"ר דוד י"א אורטיגרה ז"ל, אשר הרה"צ הרוז'ניער זי"ע ועכ"י אמר 'נשמת אבי [הרה"ק מפראהבישט] ז"ל היתה מהמתקת הדינים, נשמת הרב מבראדיששוב זי"ע ועכ"י היתה מביטול הדינים, אם כי ביטול דינים הוא יותר גדולה, אולם על ידי ביטול יכול להיות חוזר ונייעור, ועל ידי המתקת נמתק הכל'. אחר כך שמעתי בראדמישלא מפי החסיד הישיש הרבי משה קאזאטנער עוד בהוספה להנ"ל, (כמדומה לי שאמר בשם הרבי שעפסיל הורוביץ ז"ל), בשם הרה"צ הרוז'ניער ז"ל, 'הענין הוא למשל, כמו איש שרוצה לעשות שלום בין שני אנשים, עולב לעלוב, באם המתווך אומר להעלוב אשר העולב מכחיש כל הדבר, וטוען אשר לא עלב אותו כלל, אם כי באותו שעה העולב מקבל את הפיוס, אולם בלבו הוא יודע האמת אשר אמנם כן הוא שעלב אותו, ולא כן הוא באם המתווך אומר אשר העולב מודה בדבר אולם טוען שלא נתכוון כלל לעלוב, ולא היתה כוונתו לרע, אז נמתק ונעתיק הדבר לגמרי מלב העלוב. וזה הוא המתקת הדינים.

וראה עוד בספר עירין קדישין (דף מג). משמו של רבינו הרה"ק רבי אברהם מפראהבישט זיע"א בזה השלשון: תרועה הוא נגד יעקב, שהם אותיות תורה ע', בסוד התורה שניתנה לבני יעקב שוד שבעים נפש יוצאי ירך יעקב, שלחה התורה בסוד ע' פנים לתורה, שכל ענף מע' נפש לבית יעקב יש לו פנים בתורה. וזה שאמר הכתוב אצל (בראשית כ"ט) "ויגל את האבן מעל פי הבאר",

ווארט השבוע

דע מה למעלה ממך

"ויראת מאלקיך" (ויקרא כה מג).

'אדם כלא אתכללין ביה, והוא כליל מהכל' (זוה"ק יתרו פ: וזהו "המושפלי לראות בשמים ובארץ" (תהלים קיג) שהרכין בי הכל ו'מכשרי אחזה אלוה' (איוב י"ט כו). וכן אמר ק"ק ר' שלום שכנא שאין לו פנאי להעלים עניני מקומותו אפילו רגע. וזו מה שאמר הכתוב (איוב לו כה) "כל אדם חזו בו (דייקא) אנוש יביט מרחוק", והבן.

בית אהרן דע מסכת אבות (מהנה"ק ראב"ד אטשאקוב זצ"ל)

שהיו ישראל במצרים קודם לידת משה רבינו ע"ה, היה להציל אותן נצוצי קרי של אדם הראשון, לכן נידונו בעבודה קשה, כדי לצרפן וללבנן. גם הודיעתי, כי נצוצים אלו באו תחלה בדור המבול ודור הפלגה, וגם הם חטאו בעון האדם, והיו משחיתים את זרעם כנודע. והנה אותן נצוצים שהיו בני בניהם של אדם, אשר יצאו בדור המבול, היו בסוד מצרים שמל יוסף להחזירם אל הקדושה, בסוד ברית העליון, לפי שיצאו משם בסוד קרי. וזה שכתוב "ואת העם העביר לערים מקצה גבול מצרים", כי אלו שהעביר יוסף, הם אותן שמל, וטלסלם לצרפם וללבנם, ואלו הם הערב רב. וזה שכתוב "הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו", כי מתחלה אמר 'עם בני ישראל', ואחר כך אמר 'ויקוצו מפני בני ישראל'. וסוד הענין, כי הלא (כבר) (עברים) היו אותן שנמולו, והיו בעיריין נוהגין מנהג ישראל, וגם יעקב אמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה פד) שהיה במצרים מגייר גרים, וכל אלו היו נוהגין מנהג ישראל. אמנם ראה פרעה את אלו הנקרא עם בני ישראל, (ואינם ישראל) עצמן, והוה "הנה עם בני ישראל" וכו', והוה "ויאמר אל עמו" וכו', (כי גם) אלו היו מצרים, אלא שלא היו עמו של פרעה, אלא עם בני ישראל. לכן אמר ויאמר אל עמו, אל המצרים האחרים, שלא היו עם בני ישראל. ואחר כך ויקוצו מפני בני ישראל, שהם ישראל עצמן. ובהו תבין קצת טעם, למה גלו ישראל למצרים, הכל בשביל ניצוצות אלו, שקלטת ערות מצרים והבן. וזה שכתוב "וגם ערב רב עלה אתם", כי אלו הם סוד הערב רב, שנתערבו ניצוצין דקדושה במצרים, לכן רצה משה להעלותם. אך הקדוש ברוך הוא ראה, שהנה עדיין לא היו מתוקנין וראויין, ולא היה רוצה להוציאן עדיין. ע"כ.

כשהולך רבי ישראל מרוזין לחופה את בני רבי אברהם יעקב מסאדיגורה אמר, אבי רבי שלום מפראהבישט זי"ע רגיל היה לומר 'מבני ידעו מי אני', ואני אומר 'מבני ידעו מייהו האלקים'.
יוצא לאור ע"י מכון תורת אמת שפונשט | טלפון: 03-579-03-03 | פקס: 03-616-5110 | להצטרפות, למנויים ולתגובות - דוא"ל: 6160303@gmail.com

הנהגות פראהבישט

פרק מ' חלק א
המשך מגיליון 79

הנהגות ישירות וסדר היום לרבי שלום לפי סדר נכון וחדש עם תוספת ציונים הערות וביאורים והרחבות מספריתלמידי הבעש"ט הקדוש וצאצאי בית רוזי"ן כפי שנערכו על ידי מכון 'שכינת שלום' ללימוד ולפרסום תורת וסגולת הרה"ק הרבי ר' שלום מפראהבישט זיע"א

הנהגות פראהבישט מהדורת מכון 'קדושה ומלכות' שעי"א אינדו החבורות 'רובי שמואל' מיסודו של מרן הגה"צ מוה"ר ש' טוביאס זצוק"ל. תשע"ט

הנהגות ישירות וסדר היום מפראהבישט שנדפס מחדש בברוקלין שנת תשנ"א

ידע שפירוש של 'חסיד' בכל מקום, זהו המתחסד עם קונו לגרם במעשיו ודבורו ומחשבתו יחוד קדשא בריך-הוא ושכינתיה. אפלו אם יבוא למסר גופו ונפש רוח נשמה שלו לקדש שמו יתברך, ימסר באהבה רבה ובשמחה שזכה לזה, ובזה נעשה יחוד גדול עד אין קץ. זה נקרא: 'חסיד'. וכן פירש בסידור של רבי שפתי מראשקוב, עין מה שכתב שם בלשון חסיד.

שלמות שלום - השלמות וציונים

לוי ולא אשתעי אליהו בהדיה, הרי לך החובה המוטלת על החסידים לבקש ולהשתדל על בני דורם. עכ"ל מסילת ישרים.

ענין יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה

וכדבריו ממש כתב רבינו 'לגרם במעשיו ודיבורו ומחשבתו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה', שנתבאר עניינו על דרך הסוד באגרת הקודש (פרק ג) להרה"ק בעל התניא זי"ע וזה לשונו: אור אין סוף ברוך הוא מתלבש ומאיר בתוך כל השתלשלות העשר ספירות דאצילות בריאה יצירה עשיה, והוא המאציל העשר ספירות דאצילות המשתלשלות לבריאה יצירה עשיה על ידי צמצום עצום המבואר בעץ חיים ונקרא אור פנימי. ועי' קיום המצות נמשך אור מקיף הנ"ל ומאיר תוך העשר ספירות דאצילות בריאה יצירה עשיה ומתייחד עם האור פנימי ונקרא 'יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה'. ועוד כתב בספה"ק נועם אלימלך (ליקוטי שושנה) וזה לשון קדשו: והצדיק על ידי תפלותיו ומעשיו הקדושים מפריד ומפריש הקליפות לתהומא רבא שלא היא להדינים והקליפות אחיזה בדבר היא השכינה רק שתהא בשלימות כולו טוב, וזהו גם כן פירוש 'ודבר דבר אז תתענג על ה' (ישעיה נח יג)', שמצוה הקדוש ברוך הוא להצדיק שידבר דיבורו הטוב ועל ידי דיבורו יעשה דבר שלם היא השכינה בשלימות כנ"ל אז תתענג השכינה על ה' על ידי שהצדיק מפריש ומפריד הקליפות מקדושה על ידי זה תתענג השכינה עם ה' הוא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

וכן כתב הגה"ק המקובל רבי רפאל עמנואל חי ריקי זי"ע (משנת חסידים, מסכת כללות המצות פרק א): קודם כל מצוה שעושה או תפלה שמתפלל צריך לומר 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה' כי זה הוא עיקר מגמתו. וכללות כוונת מעשיו ותפלותיו הוא לברר הניצוצות שנפלו אחרי כן בעוונותיו ולהעלותם מעלה אחר מעלה עד מקומם הראשון, כי כן רצה בעל הרצון להאכילנו מיגיע כפינו. וכל זה נעשה בהמשכת שפעו דרך הפרצופים העליונים אשר האציל וברא ויצר ועשה על ידי חיבור התיבות ואותיות התפלה שאנו מתפללים והכוונות שאנו מכוונים עליהם, והמעשה שאנו עושים עמם שעל ידי זה אנו מעלים בחינת נר"נ דבי"ע באצילות, כי כללות ביי"ע עצמו אי אפשר להעלותם שם עד כי יבא שילה. והשפע הזה מידי עברו בכל ספירה הוא נידון אם יעבור משם לספירה שתחתיה אם לא חוץ מבספירת יסוד שבהיותו שם ניתן אז למלכות בלי עיכוב. וכפי המעשה והדבור והמחשבה שאנו מחשבים ומדברים ועושים בעבודת האל, כן הוא פעולת השפע המושפע ממנו מן העולם ועד העולם. עכ"ל.

שכתב התנא דבי אליהו שהבאנו למעלה, ומתאוה ומיצר לכבוד ירושלים וכו', ויתפלל תמיד על גאולת בני ישראל והשבת כבוד שמים לעילוי. ואם יאמר אדם מי אני ומה אני ספון שאתפלל על הגלות ועל ירושלים וכו', המפני תפלתי יכנסו הגליות ותצמח הישועה? תשובתו בצדו, כאותה ששינו (סנהדרין פ"ד מ"ה) 'לפיכך נברא אדם יחידי כדי שכל אחד יאמר בשבילי נברא העולם', וכבר נחת רוח הוא לפניו יתברך שיהיו בניו מבקשים ומתפללים על זאת, ואף שלא תעשה בקשתם מפני שלא הגיע הזמן או מאיזה טעם שיהיה, הנה הם עשו את שלהם והקב"ה שמח בזה. וכו'.

נמצאת למד שב' דברים יש בענין זה, אחד הכונה בכל מצוה ועבודה שתהיה לעילוי כבודו של מקום במה שבריותיו עושים נחת רוח לפניו, ועוד הצער והבקשה על עילוי כבודו של ישראל ושלמותו. ואמנם עוד עיקר שני יש בכונת החסידות, והוא טובת הדור, שהנה ראוי לכל חסיד שיתכוין במעשיו לטובת דורו כולו, לזכות אותם ולהגן עליהם. והוא ענין הכתוב (ישעיה ג) "אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו", שכל הדור אוכל מפירותיו, וכן אמרו חז"ל (בבא בתרא טו.) 'היש בה עץ אם יש מי שמגין על דורו כעץ', ותראה שזהו רצונו של מקום שיהיו חסידי ישראל מזכים ומכפרים על כל שאר המדריגות שבהם, והוא מה שאמרו ז"ל בלולב ומיניו (ויקרא רבה) 'יבואו אלה ויכפרו על אלה שאין הקב"ה חפץ באבדן הרשעים', אלא מצוה מוטלת על החסידים להשתדל לזכותם ולכפר עליהם, וזה צריך שיעשה בכונת עבודתו, וגם בתפלתו בפועל דהיינו שיתפלל על דורו לכפר על מי שצריך כפרה ולהשיב בתשובה מי שצריך לה, וללמד סינגוריא על הדור כולו.

וכבר אמרו ז"ל (זוטא עז) על הפסוק "ואני באתי בברוך" שלא חזר גבריאל ונכנס לפניו מן הפרגוד אלא כשלימד סינגוריא על ישראל, וגדעון נאמר לו (שופטים ד) "לך בכחך זה", לפי שלמד סינגוריא על ישראל, כי אין הקב"ה אוהב אלא למי שאוהב את ישראל וכל מה שאדם מגדיל אהבתו לישראל, גם הקב"ה מגדיל עליו, ואלה הם הרועים האמתים של ישראל שהקב"ה חפץ בהם הרבה, שמוסרים עצמם על צאנו, ודורשים ומשתדלים על שלומם וטובתם בכל הדרכים, ועומדים תמיד בפרץ להתפלל עליהם ולבטל הגזירות הקשות ולפתוח עליהם שערי הברכה, הא למה זה דומה לאב שאינו אוהב שום אדם יותר ממי שהוא רואה שאוהב את בניו אהבה נאמנת והוא דבר שהטבע יעיד עליו, והוא ענין כהן גדול שאמרו עליו (מכות יא) שהיה להם לבקש רחמים על דורם ולא בקשו. וכן אמרו (שם) 'ההוא גברא דאכליה אריא ברחוק תלת פרסי דרבי יהושע בן

ידע שפירוש של חסיד בכל מקום זהו המתחסד עם קונו' וכו'. מקור דברים אלו הוא בזה"ק (חלק ב דף קיד:) 'איזהו חסיד המתחסד עם קונו'.

מעשי החסיד במעשה דיבור ומחשבה

וענין זה נתבאר באריכות בספה"ק מסילת ישרים (פרק ט), ופתח שם את דבריו בביאור חלקי החסידות וכתב: 'חלקי החסידות הראשונים ג', הא' במעשה, הב' באופן העשיה, הג' בכוונה. ועיין שם שהאריך בביאור חלקים אלו, וכתב בסופם בזה הלשון: והנה בארנו עד הנה החסידות מה שתלוי במעשה ובאופן העשיה, נבאר עתה התלויה בכוונה, וכבר דברנו גם כן למעלה מענין לשמה ושלא לשמה למדרגותיהם, אמנם ודאי שמי שמתכוין בעבודתו לטהר נפשו לפני בוראו, למען תזכה לשבת את פניו בכלל הישרים והחסידים, לחזות בנועם ה' לבקר בהיכלו, ולקבל הגמול אשר בעוה"ב לא נוכל לומר שתהיה כונה זו רעה, אכן לא נוכל לומר גם כן שתהיה היותר טובה, כי עד שהאדם מתכוין לטובת עצמו, סוף סוף עבודתו לצורך עצמו. אך הכונה האמתית המצויה בחסידים אשר טרחו והשתדלו להשיגה, הוא שיהיה האדם עובד רק למען אשר כבודו של האדון ב"ה יגדל וירבה, וזה יהיה אחר שהתגבר באהבה אליו יתברך, ויהיה חומד ומתאוה אל הגדלת כבודו, ומצטער על כל שימעט ממנו, כי אז יעבוד עבודתו לתכלית זה, שלפחות מצדו יהיה כבודו יתברך מתגדל ויתאוה כל שאר בני האדם יהיו כמו כן, ויצטער ויתאנח על מה שממעטים שאר בני האדם, וכל שכן על מה שממעט הוא עצמו בשוגג או באונס או בחולשת הטבע, אשר קשה לו לישמר מן החטאים בכל עת, כענין הכתוב (קהלת ז) 'כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא'. ודבר זה ביארוהו בתנא דבי אליהו ז"ל אמרו, 'כל חכם מישראל שיש בו דברי תורה לאמתו, ומתאנח על כבודו של הקב"ה כו', כל ימיו, ומתאוה ומיצר לכבוד ירושלים ולכבוד בית המקדש ולישועה שתצמח בקרוב ולכינוס גליות, זוכה לרוח הקודש בדבריו וכו', נמצאת למד שזאת היא הכוונה המעולה שהיא רחוקה לגמרי מכל הנאת עצמו, ואינה אלא לכבודו של מקום ולקידוש שמו יתברך המתקדש בבריותיו בשעה שעושים רצונו, ועל זה אמרו 'איזהו חסיד המתחסד עם קונו'.

והנה החסיד כזה מלבד העבודה שהוא עובד במעשה מצותיו על הכונה הזאת, הנה ודאי צריך שיצטער תמיד צער ממש על הגלות ועל החורבן, מצד מה שזה גורם מיעוט כביכול לכבודו ית', ויתאוה לגאולה לפי שבה יהיה עילוי לכבוד השם יתברך, והוא מה